

Uredništvo in uprava:
Strossmajerjev trg 1 / Tel. št. 73

Leto XXIV

Št. 35.

Kranj, 31. avgusta 1940.

Izhaja vsako soboto
Naročnina: celoletno din 40,
polletno din 20, četrletno din 10

Ob obletnici sporazuma

Pred letom dni so se v naši najbližji okolici na Brdu in na Bledu odigrali zelo važni notranje politični dogodki, katere smemo morda prištevati med najpomembnejše dogodke v zgodovini Jugoslavije. Dne 26. avgusta, nekaj dni pred nastankom vojne vihere v Evropi je bil na Bledu podpisan sporazum med Srbi in Hrvatmi, ki je pomenil ustanovitev banovine Hrvaške, vstop Hrvatov v vlado, delno uresničenje njihovega narodnega programa, v državnem življenju pa novo smer in pojmovanje ureditve države ter ljudskih pravic. Sporazum je konsolidiral naše notranje politične prilike utrdil pa je tudi ugled države v mednarodnem svetu. Zato je prav, če ob prvi obletnici tega zgodovinskega državnega akta osvežimo spomin na dogodke tistih dni.

Sklenitev narodnega sporazuma z dne 26. avgusta 1939 ima svoj izvor v motivirani ostavki g. Dragiša Cvetkovića in še štirih ministrov. Ti so 3. februarja 1939 obvestili predsednika vlade, da pagalajo ostavko na svoje položaje, ker so prepričani, da je dotedanja sestava vlade predstavljala zapreko za rešitev sporazuma s Hrvatmi. Zaradi te ostavke je vlada odstopila 4. februarja. Po izvršenih konsultacijah v Belem dvoru je Nj. Vis. knez-namestnik poveril še istega dne mandat za sestavo nove vlade g. Dragiši Cvetkoviću, ki

predsednikom HSS p. dr. Vladkom Mačkom in pričel razgovore, ki so se 4. aprila nadaljevali. Razgovori so se potem vršili še 15. in trajali do 17. aprila. G. Cvetković je izjavil, da so bili na obeh straneh postavljeni predlogi za konkretno rešitev tega vprašanja. Tretjič so se razgovori vršili 22. aprila.

Avgusta mesca je bil narodni sporazum dosežen. Nj. Vis. knez-namestnik Pavle je sprejel v skupni avdijenci predsednika vlade g. Cvetkovića in predsednika HSS g. dr. Mačka. Knez-namestnik je v soglasju s kraljevskima namestnikoma potrdil predložene predloge v pogledu rešitve hrvaškega vprašanja. Predsednik vlade g. Cvetković je v celoti dovršil nalogo postavljeno mu dne 6. februarja. Čez 2 dni, 26. avgusta 1939 je bil na Bledu podpisan sporazum in sestavljena nova vlada g. Cvetkovića, v katero so vstopili predstavniki HSS in KDK z g. dr. Mačkom na čelu, ki je postal v novem kabinetu podpredsednik. Istega dne je bila podpisana uredba o banovini Hrvaški. S to uredbo je hrvaški narod dobil možnost, da se na svojem področju sam vlada.

Kot neposredna posledica sporazuma je bil razpust Narodne skupščine, senata in ukinitve zakona o volitvah narodnih poslancev in pooblastila vladi, da z uredbo lahko menja politične zakone.

in zabeležilo za nov zgodovinski datum. Hrvaški narod je pokazal polno dokazov zvestobe in spoštovanja do dinastije Karadjordjevičev. Nj. Vis. knez namestnik je v Zagrebu podpisal uredbo o hrvaškem saboru, ki garantira volitve zastopnikov s svobodnimi in tajnimi volitvami. Dne 1. aprila 1940 je bila objavljena uredba o finansiranju banovine Hrvaške.

Ob obletnici svoje vlade je g. Cvetković izjavil častnikarjem, da je ta vlada imela posebno poslanstvo, za katero je bila potrebna popolnoma nova orientacija v naši notranji politiki. V senatu na sestanku senatorjev JRZ je g. Cvetković izjavil med drugim: „Z rešitvijo hrvaškega vprašanja lahko ugotovimo, da ustvarjanje teritorija banovine Hrvaške, priznanje kompetenc in zagotovitev njene finančne samostojnosti ni v nobenem oziru okralo moč in veličino države. Ta veličina ne bo okrajana, če se tudi v drugih krajih izvrši preureditev

ki se mora izvršiti. Ne da bi menjali ustavo, smo na podlagi čl. 116. ustave pristopili k snovni preureditvi države. Rešitev hrvaškega vprašanja ni nekaj začasnega. Mi smo v temeljno spremenili sistem naše notranje ureditve. Spremenili ga bomo na bolje!“

Prva obletnica sklenitve sporazuma je dala povod za svečane proslave in prireditve. V Zagrebu se je v nedeljo vršila slavnostna seja vlade, katere so se udeležili vsi ministri. Predsednik vlade g. Cvetković in podpredsednik g. dr. Maček sta imela pomembne govore. Tako domače kot tuje časopise je ugodno ocenilo obletnico sporazuma. Naj bi bil ta prvi sporazum jugoslovanskim narodom svetilnik, da bodo znali vprašanje ureditve v drugih pokrajinah izvesti vedno le v iskrenem, mirnem in resničnem duhu sporazuma, katerega naj bo deležen še bratski bolgarski narod!

Na Mali Šmaren v Ljubno!

Slovensko katoliško delavstvo tam od ravnin Slovenske krajine pa gori do vrhov ob Savi Dolinki poroma na praznik Marijinega rojstva, to je v nedeljo dne 8. septembra, k Marijinim svetiščem in tam izpriča svojo trdno vero v odrešilni nauk Marijinega sina Jezusa Kristusa, vsega sveta in zato tudi delavskega Odrešenika. V Marijinih svetiščih se bo tudi naše slovensko delavstvo pripravilo Božji Materi, da bi mu pri svojem Božjem Sinu izprosil moč in pomoč v sveti borbi za preobražanje sveta v Kristusovem duhu. To preobražanje bo prineslo odrešenje delavstvu iz okov kapitalizma in komunizma, dveh težkih jarmov vsega delavstva sveta. Zgodovina slovenskega naroda nam priča, da je verno slovensko ljudstvo bilo nešteto krat uslišano v teh svetiščih in je v vseh stiskah z močno in preprosto vero romalo v ta svetišča. Slovensko katoliško delavstvo, ta bistveni del slovenskega naroda, se z romanjem na Mali Šmaren uvrsti v nepretrgano procesijo našega naroda in z enako močno vero v uslišanje pohiti v slovenska Marijina svetišča.

Delavstvu se pridružijo ne samo njihovi svjeci: žene, možje, starši in otroci, ampak vsi njihovi prijatelji. Na ta dan se gorenjski delavci najdemo pri Marijinih nogah v Ljubnem. Skupno romanje, skupna prošnja, skupna molitev nam po svetopisemskih besedah dá poročstvo za uslišanje naših prošenj. Kjer sta dva ali trije zbrani v Jezusovem imenu, je Odrešenik sam med njimi! Zato naj nihče ne ostane doma brez važnega razloga! Na Mali Šmaren prav vsi v Ljubno!

Tržičani in okolčani organizirajo udeležbo peš, s kolesi in z avtobusom. Iz Gorenjskega kota se pripeljejo največ z vlaki. Vsi, ki se peljejo z vlaki, ustopijo v Otočah. (Ljubno leži ob cesti iz Otoč na Brezje.)

Sporod romarske pobožnosti je sledeči:

- 1.) Ob 9. sv. maša v farni cerkvi v Ljubnem (med mašo ljudsko petje).
- 2.) Po maši versko zborovanje na prostem ob cerkvi (samo v slučaju legega vremena).
- 3.) Ob 3. popoldne večernice (litanijske Matere božje) pri Marijinem oltarju na Brezjah.

Dela za regulacijski načrt

O meritvenih delih za regulacijski načrt, katere izvršuje na levem bregu Kokre po vaseh Huje, Klanc, Primskovo in Gorenje geometer g. Petročnik Ivo, smo enkrat že poročali. Delo se je od tistega časa naprej uspešno nadaljevalo in so meritvena dela na terenu končana. Izvršena je triangulacija in na podlagi tega vsa poligonska mreža, nivalna in detajli. Za triangulacijo se je vzela podlaga danih trigonometrijskih koordinat, tako s Šmarjetne gore, v Ljubnika, s Sv. Ulrika, s Sv. Gabrijela s Sv. Jošta, potem trigonometrom nad Sv. Nežo, Tolski vrh, v Storžiču. Na novo je bilo izračunanih 18 trigonometrov tako 6 točk na kranjskem polju, v Stražišču, v Čirčičah farna cerkev, vodovodni stolp, cerkev na Primskovem, cerkev na Hujah, Šmarjetna gora, dalje trigonometrom v Struževem in Stražišču.

Vseh glavnih poligonskih točk sta 102 brez važnih poligonov in malih točk. S tem je izpopolnjena velika vrzel v delu za kranjski regulacijski načrt, ki je toliko časa čakal na rešitev. Razpisati se morajo še meritvena de-

la na Gorenji Savi, v Stražišču in Struževem, kateri okoliš še spada v obseg regulacijskega načrta, kakor je bil podan po gradbenem referentu ing. Brillyju in v smislu gradbenega odbora.

Zlasti veliko dela je bilo z detajli na Primskovem, kjer so hiše razmetane v velikem neredu in brez smisla za lepoto kraja. Detajlne meritve je pod vodstvom g. Petročnika izvršil geometer g. Leopold Mandel. Vse deio se je zavleklo zaradi pozne oddaje triangulacije, ker ni bilo mogoče kljub večkratnim urgencam dobiti podatkov od vojno-geografskega instituta. Pa tudi vreme je zelo nagajalo in je bilo potrebno na nekatere točke večkrat iti. Triangulacija se je vršila zaradi tega na podlagi katasterskih koordinat. Skice in originalni listi bodo napravljeni v merilu 1 : 500 z orisanim višinskimi razlik, takozvanih izohips. Če so tudi meritvena dela na desnem bregu dovršena, potem je pričakovati oddaje celotnih del za regulacijski načrt ob koncu tega leta.

Nj. Vel. kralj Peter II. v Kranju

Včeraj popoldne sta se pred Mišičevo trgovino na Mestnem trgu ustavila dva avtomobila, iz katerih je izstopilo več gospodov. Vstopili so v Mišičevo trgovino. Hitro se je razvedelo, da je prišel mladi kralj Peter II. s svojim spremstvom. Kralj si je v trgovini ogledal razne vrste pušk in kupil precej potrebnih za streljanje. G. Mišič je kralju in njegovemu spremstvu raztolmačil podrobno izdelovanje pušk. Ker je kralj imel črne naočnike, ga g. Mišič niti ni prepoznal, spoznala ga je šele gospa Mišičeva. Po odhodu iz trgovine so se

visoki gostje odpeljali proti Brdu. Vsak, ki pride z našim kraljem v osebni stik, je navdušen nad prijaznim in finim nastopom mladega kralja.

Vsem članom gorenjskih Fantovskih odsekov, Dekliških krožkov in Prosvetnih društev! Odkritja spomenika kralju Aleksandru v Ljubljani dne 6. septembra 1940 se udeležijo v čim častnejšem številu v krajih in narodnih nošah. Vožnja je četrtinska in si pravočasno pri občini preskrbite potrebuo število izkaznic!

Voditelj hrvaškega naroda g. dr. Maček polaga prisego v dvorcu Brdo.

je naslednji dan že sestavil svojo vlado. Clani novega kabineta so položili prisego in pričeli s svojim delom 6. februarja 1939. V svoji izjavi častnikarjem je predsednik vlade poudaril, da je program njegove vlade izražen v motivaciji ostavke.

Vlada g. Cvetkovića je naletele na splošno priznanje v vsej državi, ugodno je bila sprejeta tudi v inozemstvu. Tudi tuje časopise je poudarjalo, da je glavna naloga in vloga nove vlade uspešna rešitev hrvaškega vprašanja.

Deseti dan po svoji sestavi dne 16. februarja se je vlada g. Cvetkovića predstavila parlamentu in podala svojo deklaracijo. V tej deklaraciji je bila ponovno poudarjena odločna volja vlade doseči sporazum s Hrvatmi, pa tudi konec tistih metod, ki so s takiziranjem to vprašanje zavlačevale.

V proračunski debati marca mesca je predsednik vlade v svojem ekspezoju zopet naznačil odločno politiko vlade za rešitev hrvaškega vprašanja. Vladi g. Cvetkovića je bilo poverjena specialna misija: da pristopi k ureditvi notranje političnih vprašanj.

V začetku aprila se je začela ustvarjati podlaga za novo orientacijo naše notranje politike. Predsednik vlade g. Cvetković je odpoval v Zagreb 2. aprila, kjer se je sestel s

Predsednik vlade je v svojem govoru v Nišu 26. avgusta poudaril, da je sklenitev sporazuma eden izmed najpomembnejših dogodkov v zgodovini naše države od leta 1918. dalje.

Beograd, prestolnica Jugoslavije je prisrčno in z navdušenjem sprejel g. dr. Mačka, podpredsednika vlade narodnega sporazuma, ki je bil ganjen zaradi tako lepega sprejema.

Zagreb je že 29. avgusta doživel zgodovinski dan: ustoličenje hrvaškega bana. Ob tej priliki se je vršila seja hrvaškega narodnega zastopstva v zgodovinskem saboru. Dr. Maček je imel na tej seji velik govor. Ko je predstavil novega bana g. dr. Subašića, je poudaril, da je prvič po sto letih hrvaški ban imenovan po narodni volji in s pristankom Krone. G. ban dr. Subašić je izrazil vdanosť Nj. Vel. kralju Petru II., zahvalo in pozdrav Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu za njegov napor, da se hrvaškemu narodu priznajo njegove pravice in da se s tem ojači naša državna skupnost.

Naslednje dni je bila podpisana uredba o ureditvi banske oblasti. V vsej državi je bil sporazum sprejet z občutkom zadovoljstva, zlasti pa na Hrvaškem.

Delo na izvajanju sporazuma se je uspešno nadaljevalo z novimi uredbami. Dne 13. januarja letos je Nj. Vis. knez-namestnik uradno obiskal Zagreb, kar se je zopet smatralo

G. kanoniku Vovku v slovo

Dne 1. septembra bo 14 let, odkar je prišel č. g. Anton Vovk kot kaplan iz Metlike v Tržič. V nedeljo 1. septembra letos pa se poslavlja od Tržičanov kot njihov župnik in odhaja na novo mu odkazano mesto kot kanonik. Prav gotovo smo tržičski farani ponosni da smo imeli tako marljivega in sposobnega župnika, ki se je povzpela do vsake časti, pa

vendar smo z ožnostjo sprejeli vest, da ga bomo izgubili. Pa kaj hočemo tarnati? Čas je svoje prinesel, gospod nam je župnikoval 12 let in dejstvo je, da se poslavlja od nas. S kakšnimi čustvi? Mnogo težkih in grenkih ur smo prizadejali gospodu kot župniku, ki ima bistro oko in čuteče srce. Veliko revščine je pokrtil tako, da ni vedel nihče drugi, kakor on, ki je delil in tisti, ki je prejemal. Kot

Zakaj je potreben „Obrtni dom“ v Kranju

To vprašanje imamo priliko slišati nešteto-krat. Posebno pa zadnja leta, ko se je na uresničevanju tega perečega vprašanja začelo vedno bolj intenzivno delati.

Ko so naši starejši tovariši pred kakimi dvajsetimi leti sprožili misel postavitve lastnega doma, jim ta zamisel ni prišla kar tako brez tehtnih razlogov. To misel jim je sprožila neka potreba, kateri pa mogoče še niso dali javno upravne oblike. — Toda v teku zadnjih dvajsetih let so se razmere v naši domovini, posebno pa v Kranju temeljito preobrnilo.

Industrializacija Kranja je nenadoma sama odkrila veliko praznino.

Naši predhodniki so gotovo najprej mislili na stanovsko organizacijo obrtnikov, ker so pač bili idealisti. Hoteli so, kar tudi mi želimo danes, združiti vse obrtnike kranjskega okraja — katerih je nad 800 — le na stanovski osnovi — brez kakršnih koli drugih razdiralnih primesti. V svojem domu gojiti stanovsko zavest in stanovsko skupnost — to je bil njihov, to je tudi naš edini cilj. Kajti stan, ki nima stanovsko zavednih in za stanovsko skupnost vnetih članov, ne predstavlja nič: njega nihče ne upošteva, ga vsakdo po mili volji izrablja le v svoje namene, ki so pa vedno njemu v kvar. Vse to obrtniki bridko občutimo vsak dan pa se vendar ne moremo prav znajti. Ne dolgo tega je nekdo v nekem dnevniku zapisal, da je temu vzrok pomanjkljiva izobrazba.

Prvi korak bo storjen, ko si bomo postavili svoj dom, ker se bo že s tem zbudila naša stanovska zavest, ker bomo imeli svojo hišo, na katero bomo vsi ponosni in ker bo naša hiša, se bomo vsi radi v njej shajali.

Stanovsko zavedni in za skupnost vneti se bomo v svoji hiši radi tudi strokovno izobrazovali. Saj nam res vsem brez razlike starosti in stroke manjka strokovnega znanja. Pregovor: „da se mora človek učiti vse življenje.“ menda ni bil nikdar tako na mestu, kakor je ravno danes.

Organizirani stanovsko in strokovno podkovani se bomo tudi gospodarsko okrepili, ker se bomo naučili kalkulirati, uporabljati najnovejše delovne metode, najprimernejše tehnične primorke in kar je najbolj važno, naučili se bomo rabiti svinčnik: postali bomo bolj iznajdljivi.

predsednik Vincencijeve konference je videl marsikaj žalostne družinske in socialne razmere. V Rokodelskem domu, ki je last Vincencijeve konference, je tudi videl, kam plove naša moška delavska mladina. Bil je predsednik Hranilnice in posojilnice v najtežjih časih. Tolažiti je bilo treba vlagatelje in opominjati dolžnike, kar ni bilo prijetno, ne eno ne drugo. Čeprav ni politik, vendar je bil član občinskega odbora in se je redno udeleževal odborovih sej ter s svojo prisotnostjo in modrim nasvetom storil mnogo dobrega za napredek našega mesta. Bil je tudi marljiv prosvetar. V „Našem domu“ je vodil vsa leta prosvetne večere. Če je bilo treba, je bil tudi režiser, zlasti pri prireditvah Marijine družbe ali Vincencijeve konference. Kot dušni pastir se je tako udeleževal prav povsod, kjer je smatral, da je potreben, tudi izven cerkvenega dela.

Delo v cerkvi je poglavje zase. Predvsem je pazil na red in lepoto v cerkvi in na pokopališču. Za 100 letnico posvečenja farne cerkve je očistil in takorekoč obnovil vse oltarje, tabernakelj, kupolo itd. Moško kapelo pa je dal preslikati že prej. Z njegovo pomočjo je izšla knjiga: „Zgodovina tržičke fare“, s katero mu je ostal trajni spomenik, poleg pisatelja č. g. Kraglja. Obnova cerkvenih orgel je bilo že staro vprašanje. On se je lotil tega vprašanja in rešil tako, da je vsa fara ponosna. Marsikaj se je že obnovilo v cerkvi, na primer klopi, spovednice, vratice pri tabernaklju, kerubi itd.

S svojim delom se je zelo priljubil svojim faranom in tako lahko odhaja od nas z zavestjo, da v Tržiču nima osebnega nasprotnika.

V resnici g. kanonik, ostali Vam bomo vedno hvaležni za vse Vaše delo in Vas bomo ohranili v najboljšem spominu. Vi pa pozabite na vse grenke ure, katere smo Vam napravili in ohranite le najboljše spomine na Tržič, saj poleg težav je bilo tudi precej veselih in lepih dogodkov. Viden blagoslov je bil nad Vašim delom. S takimi mislimi in čustvi Vam ključje hvaležni farani: Bog plačajt!

ljivi ter iniciativni, s čemer si bomo povečali delokrog in možnost večjega zasluga. Kratko rečeno, priboriti si hočemo več samostojnosti.

Vse to nam pa more dati le lastno ognjišče. Toda mi ne smemo misliti samo nase. Mi moramo skrbeti tudi za naše pomočnike, ki so tudi člani naše družine in od katerih bo marsikdo v dolgem času postal tudi mojster. In teh je v našem okolišju veliko. Ko smo izdajali novo poslovno knjžico, smo ugotovili da je nad 1000 redno izučeni rokodelskih pomočnikov v kranjskem sodnem okraju. Niso sicer vsi zaposleni v svoji stroki, mnogi delajo kakor navadni delavci po tukajšnjih tovarnah. Videli smo, da bi marsikateri lahko imel boljši položaj, če bi bil strokovno bolj izobražen. Ko smo prirejali tečaj, smo mogli z veseljem ugotoviti, da je med našimi pomočniki vseh strok veliko ukaželjnih, ki bi se radi izobrazili prav posebno v strokovnem risanju in v predmetih, ki so v zvezi z obrtjo. Vse to bi jim lahko nudili v Obrtnem domu, kjer bi se lahko vrstili večerni tečaji za razne predmete. Zanimanja je veliko, le priložnosti ni.

Koliko eksistenc bi se s tem rešilo pred nepotrebnim zapravljanjem denarja in uničevanjem zdravja, če bi se jim mogla nuditi prilika, da bi se zaposlili s koristnim delom v večernih urah in s tem odvrnili od ponočevanja.

Koristi pa bi ne imeli le pomočniki, če bi se strokovno izpopolnili. Tudi mojstrom bi to prišlo v prid, ker bi imeli na razpolago boljše delovne moči. V industriji pa je vsak napredek nemogoč brez strokovne naobrazbe.

Našim rokodelskim pomočnikom moramo dati priložnost, da se morejo izobraževati in oni nam bodo to vračali, če ne z drugim, pa s hvaležnostjo in s tem, da nam bodo povsod kamor bodo prišli, v ponos, ker nam bodo delali čast z znanjem, ki so si ga pridobili v naši hiši. Oni pa, ki se bodo osamosvojili, bodo postali naši dobri tovariši, ki bodo radi nadaljevali delo, ki smo ga mi začeli.

Za naše najmlajše — to so naši vajenci — pa bo imel Obrtni dom tudi prostor, kjer se bodo počutili kakor doma v očetovi hiši.

Kakor vidite iz teh skromnih vrstic, so imeli in imajo moške, ki so si nadeli težko breme postaviti v Kranju Obrtni dom, najboljši namen dati Kranju to, kar resnično potrebuje in izpolniti vrzel katero bi morali drugi.

Obrtni dom v Kranju naj ne bo samo reprezentativna zgradba, ki naj bi služila izrečno le obrtnikom, ki si morajo vse sami težko priboriti, marveč naj izpolni v Kranju to, kar mu že dolgo manjka.

Zato vabimo vse, da podpro H. obrtniško tombolo, ki bo dne 8. septembra v prid Obrtnega doma v Kranju.

Drobne novice z Jesenic

Izročitev odlikovanj. V ponedeljek, dne 19. avgusta je g. okrajni glavar dr. Vrečar izročil županu g. Tinetu Markežu dvojce odlikovanj za zasluge socialnega in kulturnega značaja in sicer red sv. Save IV. in V. stopnje. Izročitev se je izvršila v sejni dvorani občine ob navzočnosti članov občinske uprave in šefov jeseniških uradov ter celokupnega uradništva občine. Po čestitkah g. glavarja je izrazil v imenu uradništva posebne čestitke g. Potrpu. Po končani slavnosti na občini si je g. glavar z večino udeležencev ogledal mestno zavetišče na Plavžu. G. županu prizna zasluge za odlikovanje pač vsa občina. Iskreno čestitamo!

Otroci s kolonije v Sušici pri Novem mestu so se vrnili v četrtek zvečer na Jesenice. Prejšnjo nedeljo so otroke na koloniji obiskali gg. župan Markež, predsednik soc. odseka Arnež, dr. Šmajd z gospo in kaplan Godina. Otroci so se na koloniji dobro počutili, Hranili so se največ z mlečnimi jedili. Sončili so se kolikor je pač sonca bilo. Prejšnji teden nekoliko manj. Imeli so prav dobro nadzorstvo in oskrbo osebe: gdč. Tavčarjeva je bila voditeljica, gdčne. Šrotova, Markizetijeva in Džarjeva so z njo vred žrtvovala svoje počitnice v korist mladine. Gdč. Blatnikova je s pomočnico vse oskrbela z zdravo in zadostno hrano. Otroci in starši so jim za požrtvovalnost hvaležni.

Sola, šola! V ponedeljek ima ljudska šola že

pričetek novega šolskega leta z mašo na Jesenicah. Meščanska šola ima ta dan vpisovanje v prvi razred. Vpisovanje za ostale razrede je v torek (3. septembra). Sv. maša za začetek šolskega leta na meščanski šoli bo pa šele naslednji ponedeljek (9. septembra) in sicer ob osmih na Savi.

S šolskimi potrebščinami se je letos bogato založila papirna trgovina v Kerkovem domu.

Letoviščarji so povečini zapustili Sv. Krž. Deževno vreme v predzadnjem avgustom tednu jih je razpodelo. Ko bi vedeli, kako lepo sončno je bilo naslednji teden, bi gotovo še mnogi ostali te lepe dneve v jeseniškem Tuskulu.

Jeseniško okrožje ZZZ ima prihodnjo sredo ob 7.30 urah radi naslednje nedeljske romarske prireditve. Zdi se, da se bo romanja udeležilo posebno veliko ljudstva. Mnogim ugađa, da bo popoldanska služba božja na Brezjah. Iz Ljubnega (kjer bo služba božja ob 9) na Brezje je pol ure peš hoje.

Udeleženci proslave spomenika kralju Aleksandru I. v Ljubljani dobijo žkaznice za četrtinsko vožnjo na primer tudi pri Putniku na kolodvoru. Odkritje spomenika ba na kraljevi rojstni dan, 6. septembra.

Za gradnjo Delavskega doma so razpisana nekatera dela. Pogoji so na razpolago v občinski pisarni.

Kako postanem član strelske družine?

Na razna vprašanja posebno v zadnjem času sporoča odbor „Strelske družine v Kranju“, da zamore vsak naš državljan, ki je neoporečnega vedenja in neakozovan, pridobiti članstvo strelske družine, s prijavo in plačanjem določene članarine. Članarina za letošnje leto znaša din 25.— in se lahko vplača v dveh obrokih. Dijaki, vojniki, orožniki, graniciraji, obrtni vajenci, plačajo samo din 10.— letne članarine, prijave sprejemajo dežurni odborniki na strelišču ob času streljanja ali pa društveni funkcionarji (predsednik Ciril Mohor, hranilnica Ljudski dom, Košnik Stanko, „Semper.t“, gdč. Grabnerjeva, „latex“ in vojaški referent Ločniškar). Denar (članarino in dr.) pa je izročiti blagajniku družine g. Košniku.

Z vplačano članarino avtomatično vsak pridobi vse ugodnosti, ki jih uživajo člani strelske družine, kakor: cenen nakup municije, pravico do tekmovanja in nagrad doma in drugod, dobri mladinski strelci pa do brezplačne municije pri strelskih vajah.

Vabijo se tedaj vsi, ki imajo veselje do strelskega športa za pristop v gardo strelcev kranjske družine. Zeleti bi bilo, da bi se na naši gimnaziji ali med mladino osnoval mladinski strelski odsek, kakor ga imajo po vseh večjih mestih. Ta odsek bi bil sicer pod nadzorstvom odbora strelske družine, a bi lahko vodil samostojno knjigovodstvo in blagajno. Vsa navodila, ako so potrebna, se dobe pri društvenem tajniku Ločniškarju.

Pripominja se, da zamore vsakdo postati dober strellec, brez ozira na starost in spol, ako se podvrže disciplini orožja. Predvsem se zahteva mirnost živcev, hladnokrvnost in „nebeške“ potrpežljivosti. Streljanje zahteva kot vsak šport smotrne in vzdržljive vaje in veliko samopregovaranja, opustitev vseh strasti, ki škodujejo telesu. Dober strellec ne sme biti kadilec, alkoholik, ponočnjak itd. Mora obvladati sebe in imeti železno voljo, da doseže cilj, ki sicer izgleda nedosegljiv. V ostalem pa: kakor ciljaš, tako zadeneš; kakršen strellec, takšni uspehi.

Nastreljevanje pušk.

Odbor strelske družine sporoča, da se opaža posebno v zadnjem času, da razne osebe in to celo nečlani strelske družine, nastreljavajo svoje orožje na strelišču v Struževem, brez dovoljenja upravnega odbora družine. Opozarjajo se tedaj brezpozorno vsi, da morajo imeti vsi oni, ki uporabljajo družinsko strelišče, predhodno dovoljenje podpisano od upravnega odbora, ker se bodo sicer kazensko zasledovali radi motenja najeminske posesti. Za uporabo strelišča od posameznikov (kadar se ne vršijo strelske vaje družine) se mora vplačati malenkostna odškodnina v roke br. blagajnika Košnika Stanka, ki se je določi za vsak slučaj posebej. — Odbor.

Jesenski velesojem v Ljubljani

Od 31. avgusta do 9. septembra nam bo podal Ljubljanski velesojem 47. razstavno prireditev. Pokrovitelj prireditve je Nj. Vel. kralj Peter II. Razstavni prostori so vsi zasedeni, da bo ta prireditev prav lepa revija naše gospodarske delavnosti, ki je tudi sedanji težki časi ne morejo pritisniti ob tla, kakor je ni pritisnila dolga leta trajajoča kriza. Na velesojmu bodo zastopane vse pomembnejše panoge, tako kovinska, tekstilna, papirna, elektrotehnična, steklarska, živilska, stavbena, poljedelniški stroji, glasilna, kurjava, keramika itd. Mimo tega bodo še zaokrožene razstave pohištva in stanovanjske opreme, malih domačih živali, male obrti, naša vsakdanja prehrana, zobna tehnika obramba pred napadi iz zraka, cvetje in zelenjava, likovna umetnost, motorna in brezmotorna letala in turizem. Dne 8. septembra bo tekmovanje harmonikarjev. Obiskovalci velesoja imajo na jugoslovanskih železnica brezplačen povratek.

V Cerkljah grade vodovod

Vodovod. Tiho in vztrajno dela naša občina pri gradnji težko pričakovanega vodovoda. Sedaj je napravljen sledeč: zajetje, od zajetja do Martinoveca položenih 440 m cevi (premer 25 cm), zgrajena dva rezervoarja s potrebno montažo, pokrita in obsečena. Od Cerklj do Zg. Brnika je položenih 1000 m cevi (premer 10 cm), po Zg. Brniku trenutno 92 m

cevi (premer 8 cm). Vse cevi so položene po načrtu banske uprave 160 m v globino. V oktobru bo položenih okrog 750 m cevi, da bo zvezano zajetje z rezervoarjem. — Izvršeno delo priča, da se dela z vso resnostjo na graditvi te prepotrebne zgradbe. Koliko potov, koliko pojasnil je bilo treba, bi mogla povedati g. dr. Bohinec in g. župan Slemc, katerima gre največja zahvala, da se je z delom začelo in nadaljevalo.

Na Mali Šmaren v Velesovo

Na Mali Šmaren 8. septembra je vsako leto tu večji romarski shod. Duhovno opravilo bo ob 6 in ob 10 uri s sv. mašo in pridigo in obakrat darovanje za cerkev. Na predvečer in na praznik dopoldne je dovolj prilike za sv. spoved. Popoldne bo ob poli treh cerkvenih govor g. dr. Alojzija Kuharja. Nato se vrši slovesna procesija s starodavnim Marijinim kipom, po procesiji pete litarije Matere božje. K procesiji so še posebej vabljene Marijine družbe, člani Fant. odsekov in Dekliški krožkov.

Vse molitve in pobožnosti ob tem prazniku naj bodo kakor ena mogočna prošnja vernega ljudstva k Mariji, Kraljici miru, da bo po Njeni priprošnji našemu narod in naši državi ohranjen mir, red in svoboda. To so veliki in dragoceni darovi božji, za katere je treba prositi in delati pokora, da nas bo Marija uslišala. Vse, ki boste poromali ob tem prazniku v Velesovo — naj prešine duh pobožnosti.

Gorenjska oblačilnica
Kranj
PILŠKINOVA 18
ŠTEPAN ČENČIČ
in FRANČ KOZELJ

Tovariši obrtniki,
oddajte dobitke, name-
njene za našo tombolo
— pravočasno —
zbiralcem, kakor je
bilo dogovorjeno, ali pa
jih oddajte osebno
v pisarni združenja.

Nad 35 tombol in
500 drugih dobitkov

Dne 8. septembra t. l. bo v prid obrtnega doma v Kranju 11. OBRTNišKA TOMBOLA

Dobitki bodo razstavljeni od 1. do 8. septembra v gimnazijski telovadnici
Oglejte si jih!

Preskrbite si pravočasno tablice!

Dolžnost vsakega
zavednega obrtnika
je, da razpeča kar
največ mogoče tablic
za našo tombolo. Dobe
se v pisarni združenja.

Cenjenim čitateljem »Gorenjca« priporočamo sledeče tvrdke:

Markič Matevž

mizarstvo

Naklo

**VERBIČ
Bogomir**
mizarstvo
PRIMSKOVO
štev. 154

**Hudomalj
F r a n c**
mizarstvo
Kranj-Klanec
štev. 54

Nadižar Franc

mizarstvo

Kranj

RAKOVEC IVAN

**K
O
V
A
Č**

Sp. Besnica

**Jenko
Ivan**

sedlar in tapetnik

Kranj

Splošno ključavničarstvo
in trgovina s kolesi

MAJNIK IGNAC - KRANJ

**PETROVIČ
Ivan**

mizarstvo
mizarstvo

K R A N J

Perčič Franc

mizarstvo

Kranj - Rupa

JAKOPIN IVAN

SEDLAR
JERMENAR
TORBAR

K R A N J

**WENDLING
JURIJ**

mizarstvo
mizarstvo

K r a n j

F A J F A R

mizarstvo

J Žeje, p. Naklo

**Florjančič
Rudolf**

ključavničarstvo

Kranj

**Božič
Jože**

mizarstvo
mizarstvo

KRANJ-STRUŽEVO

CHILLING DRAGO

KONCESIONIRANO ELEKTRO-
INŠTALACIJSKO PODJETJE

KRANJ

**JENKO
ALOJZ**

dežnikar

KRANJ

**H O M A N
V I K T O R**

sodarstvo
sodarstvo

Stražišče

KRELJ FRANC

mizarstvo

»pat. zložljive postelje«

Kranj

PLAMEN

KOVINARSKA
ZADRUGA
Z O. J.

K R O P A

**JUVAN
ANDREJ**

KOVAČ

Češnjevек

POLLAK JURIJ

STROJNO MIZARSTVO
V K R A N J U

Izvršuje
novodobno pohištvo,
opremo za stavbe,
portale in izložbe.

**GLOBOČNIK JANEZ
KOVAČ
CERKLJE**

**SELJI
VINKO**

POSTAVLJANJE PEČI
IN ŠTEDILNIKOV

K R A N J

Trgovina motorjev
koles, šivalnih strojev
in otroških vozičkov

BITENC IVAN

K R A N J

TEDENSKE NOVICE

KRANJ

Dežurna služba zdravnikov OUZD v Kranju v mescu septembru 1940 bo razdeljena sledeča: 1. dr. Bežič Josip, 6. dr. Bežič Josip, 8. dr. Herfort Joža, 15. dr. Pance Pavel, 22. dr. Vrtnjak Vinko, 29. dr. Bežič Josip.

Naše čitatelje opozarjamo na današnji oglas tovarne čevljev „Peko“.

Italijanski tečajji ter nemški konverzacijski tečajji se bodo vršili s 15. septembrom. Informacije in prijave sprejema vratar hotela „Evrope“.

Kino „Spartanski dom“ predvaja od 30. avgusta do 2. septembra 2 filma: T— Man“ (Tihotapsko d. d.) in „Tarzan junak“ (Tarzan v novih pustolovčinah). Dodatek: najnovejši tednik „Orkestralna preizkušnja“ v 2. delj. Pride: „Pesem zlatega zapada“.

Pri Ljudskem domu so ta teden odkrili stredo in bodo na prvo nadstropje sedaj še dozdali drugo. Novozgrajeni del stavbe nasproti župnišću in proti vrtu pa je dograjen do vrha in je treba postaviti le še stredo.

Zvonik farne cerkve bodo prebarvali in popravili. V vrtočlavi višini izvršujejo delavci to delo.

Farna knjižnica se je preselila iz Ljudskega doma v bivši lokal „Slovenčeve“ podružnice ob lesenem mostu in posluje vsako nedeljo od 9 do 11 ure dopoldne.

Pri gradnji ceste skozi Kranj so zadnje čase delo nekoliko pospešili. Cesta od Bekslna do priključka na betonski del je že tlakovana s kockami. Sedaj polagajo kocke od Bekslna navzdol do gimnazije. Ostalo cesto po Jelenovem klancu pripravljajo za tlakovanje.

Dr. JANKO KALAN zopet redno ordinira

Kraljevi Jugoslovanski Aero-klub „Naša kri-la“ Kranj se prav toplo zahvaljuje za vse usluge ob priliki njegove razstave v gimnazijski telovadnici v Kranju v dneh od 4. do 11. avgusta 1940 in sicer: ravnateljstvu realne gimnazije v Kranju, gasilski četki Kranj in tvrdkam Ing. Savnik, Sirc Ivo, Adamič in vsem ostalim, kateri so pripomogli k lepo uspeli razstavi.

Mesto venca na grob upravitelju OUZD v p. g. Josipa Cvara je daroval uradništvo in zdravniški ekspozitura v Kranju 350.— din za Protituberkulozno ligo.

Tečaj za konzerviranje sadja, zelenjave in mesnih izdelkov in pločevinaste doze, se bo vršil v Marijanišču v Kranju od 1. do 7. septembra 1940. Potrebne informacije daje zavod sam.

Soferski izpiti poklicnih šoferjev in samovozačev motornih vozil, se bodo vršili za srece Kranj, Radovljica in Škofja Loka v petek dne 20. septembra 1940 ob 8. uri pri sreskem načelnstvu v Kranju.

Interesenti naj svoje pravilno opremljene prošnje, pravočasno vložijo pri sreskem načelnstvu v Kranju.

TRZIČ

V našem mestu imamo društvo denunciantov. Člani tega društva so visoki gospodje, kajpada zavedni napredni Jugosloveni. Posamezni člani se prav pridno udeležujejo. Svojtčas so označevali večino Slovencev za protidržavne, danes pa so iznašli peto kolono. Sami pridno tolčejo boben revolucije, a ker so oblečeni v jugoslovansko nacionalno obleko, se jim nič ne zgodi, da celo verjame se jim tam, kjer se jim ne bi smelo. Prišel pa bo čas, ki bo tudi pogledno uresničil izrek, da ima vsaka palica dva konca. To naj si zapomni tudi g. hotelir, ki ni hotelir. Sicer pa je ta kavalir trde glave, prav nič se ni naučil iz svoje zgodovine. Prihodnjic priobčimo še kakšne bolj zanimive zadevščine iz pašaluka denunciantov.

Strokovno nadaljevalna šola v Trziču. Vpisovanje vajencev in vajenk v vse razrede bo v nedeljo 1. in 8. septembra od 9. do 11. ure v meščanski šoli v Trziču. Po uredbi je mojster dolžan, da osebno privede vajenca-novince k vpisovanju in predloži njegov krstni list, zadnje šolsko izpričevalo ter učno pogodbo. Vajence, ki še ni prijavljen pri zadruzi, ne bo sprejel v šolo. Oni vajenci, ki so obrtno šolo obiskovali že lansko leto, se morajo tudi ponovno vpisati in predložiti zadnje izpričevalo obrtne šole. Vsak vajenec mora že pri vpisovanju plačati din 100.— ukovine, drugače se ne more vpisati. V trziško strokovno nadaljevalno šolo se morajo vpisati vsi vajenci, katerih mojstri stanujejo v občinah Tržič, Križ, Kovor. Redni pouk bo prišel v ponedeljek dne 9. septembra ob tri četrt na 2. Istočasno se bodo vršili popravni izpiti, za katerega morajo vajenci že pri vpisovanju predložiti kolkovano prošnjo.

II. obrtniška tombola v Kranju. Obrtništvo sodnega okraja Tržič si lahko vzame za vzor

obrtnike kranjskega sodnega okraja, ko s svojo strnjeno in skupnostjo ter složnostjo sedaj pripravljajo že drugo največjo obrtniško tombolo s krasnimi dobitki, ki nadkriljuje vse dosedanje tukajšnje tombole in tudi prvo obrtno tombolo v lanskem letu. To so velike žrtve, posebno v današnjih težkih časih, ko so se gospodarske razmere precej spremenile, pa imajo kranjski obrtniki voljo kljub temu privediti tombolo ter jo podpreti z dobrotki svojega lastnega izdelka, samo da pridejo sčasoma do svojega začrtanega programa, to je do svojega lastnega obrtnega doma, v katerem bo zatočišče vseh kranjskih obrtniških organizacij, zatočišče vajencev, pomočnikov in mojstrov, v tem domu se bo stopajevala izobrazba obrtnega naraščaja, posebno sedaj, ko nam prinaša čas nasproti nove reforme v gospodarstvu. Zato naj se kranjskim obrtnikom pridružimo tudi mi ter jih podprimo v tem, da si nabavimo čimveč tablice za tombolo, ki se vrši v nedeljo dne 8. septembra popoldne v Kranju na Glavnem trgu in jim želimo da bi se njih želja po postavitvi lastnega doma v Kranju čimprej uresničila. Tablice za tombolo so po din 4.—, ter se prodajajo pri tajniku združenja (Leopoldu Valjavec, Blejska cesta 7), v trafiki Markič, Ljubljanska cesta in pri Romih Martin, pekarija, Glavni trg 5

Sportni dan v Trziču.

„Sportni klub Ljubelj v Trziču“ priredi v nedeljo 1. septembra svoj športni dan pod pokroviteljstvom domačega župana g. Janeza Majeršiča.

Spored bo obsegal atletske in nogometne prireditve. Dopoldne ob 11 uri bo štafetni tek na 4 x 100 m za prehodni pokal, popoldan ob 14 uri dalje pa nogometni brzoturnir, na katerem bodo poleg prireditelja igrala še moštva Kranj, Slovan iz Naklega, Savica iz Strazišča. Za zmagovalca je trziška občina poklonila prehodni pokal.

Prireditelji vabijo cenjeno občinstvo na čim večji obisk, ki naj vlije agilni športni mladini v Trziču novega duha za nadaljne športno delo.

ŠKOFJA LOKA

V Gospodu je zaspala č. m. Anunciata, ki je bila dolgo vrsto let upraviteljica dekliske ljudske šole pri Uršulinkah. Imela je 36 let svojih redovnih obljub in je v tem dolgem času vzgojila ves rod naše škofjeloške mladine. O velikem spoštovanju in hvaležnosti je pričal njen pogreb v soboto, ko so jo spremle njene nekdanje učenke na njeni zadnji poti. Neskončni pravični Bog, naj ji vse dobro, ki ga je obilo delila, tisočero povrne.

Popravite pot za gradom. Škofja Loka, ki se šteje med letoviške kraje, se res trud, da bi v vsakem oziru izpolnila zahteve letoviškega kraja. Ceste, ulice in stavbe se preurejajo in olepšavajo. Pozabljajo pa se nekoliko na pot, katero letovišarji prav za prav najbolj uporabljajo, ker vodi na točke, kjer je neizrekljivo lep razgled na vso bližnjo in daljno okolico. To je pot na grad. Ta pot se nahaja v strašno slabem stanju. Na nekaterih delih je slabša kakor vsaka grapa. Posebno jo je še razkopal zadnje deževje, tako da je res nujno potrebna temeljitega popravila. Ker poznamo veliko skrb odločujočih za olepšanje mesta, upamo da bo tudi ta pot prišla v najkrajšem času na vrsto.

Draginja. Človek se skoraj v trgovino ne sme pokazati. Vsak dan je živež dražji. Pri nas je sedaj moka prve vrste po 6 din, pa pravijo, da bo še dražja, druga vrsta je po 5 din, št. 5 pa po 4,50 din. Krompir je po 1,75 in se je nekoliko pocenil. Koruze oz. roma koruzne moke skoraj ni mogoče dobiti. Delavstvo in vse drugo prebivalstvo se s strahom vprašuje, kaj bo, ko cene neprestano naraščajo, zastavek pa zlasti pri tekstilnem delavstvu pada. Delavci v tovarni „Sešir“ pa so si vendar priborili povisek mezd za ca. 0,55 din na uro, da bo nekoliko lažje šlo.

CERKLJE

Igra. V nedeljo 1. septembra popoldne v domu uprizore naši cerkljanski študentje zanimivo igro iz študentovskega življenja: „Luč z gora“. Zanimanje za igro je veliko. Saj je igra tudi vredna take pozornosti. Težavna borba mladega študenta za pravico in pošteno življenje vas bo tako prevzela, da boste še potomcem pripovedovali, kako lepo so igrali cerkljanski študentje! Zato gremo vsi igro gledati!

PRIMSKOVO

Nad vse pričakovanje lepo je uspela tombola, ki sta jo priredila Fntovski odsek in Dekliški krožek na Veliki Smaren na Primskovem. Prastorni prostor pred Prosvetnim domom je bil ta dan veliko premaihen, da bi mogel sprejeti velike množice ljudi, ki so od vseh strani prišli poizkušati svojo srečo na tombolo. Za veselo razpoloženje množice je skrbel šegavi napovedovalec, ki je poleg številke

povedal še marsikako veselo in šalivo, da ni moget nihče biti slabe volje, tudi tisti ne, ki ni nič zadel.

Da je vsa prireditev tako lepo uspela je zasluga agilnih članov in članic prosvetne organizacije. Posebna zahvala gre zlasti starčjem članom tako možem kakor tudi ženam, ki so z mladeniško živahnostjo in modro predar-nostjo delali in pomagali kjer koli je bilo treba. Posameznih imen ne bomo naštevati; naj velja: Vsem čast in hvala! Obenem se zahvaljujemo vsem darovalcem, ki so prispevali za tombolo, bodisi z dobitki, bodisi v denarju; vsem se še nadalje priporočamo za blagohotno naklonjenost.

Hvala tudi g. Setini iz Ljubljane za ojačevalno napravo, ki je mnogo pripomogla k dobremu razpoloženju in lepemu uspehu. Vsem udeležencem naše tombole pa ključemo. Drugo leto spet na svidenje!

SV. JOŠT

Ekspozit č. g. Kokol Franc, ki je 16 let služboval pri nas v največjo zadovoljstvo faranov in vseh romarjev, se je pred kratkim poslovil od nas in odšel za župnika na Dobravo pri Kropi. Ohranil ga bomo v najlepšem spominu. Na njegovo mesto je 14. avgusta prišel č. g. Joško Rot doslej upravitelj v Hotiču pri Litiji. Obema gospodoma želimo v njunem dušnem pastirstvu mnogo uspehov.

VODICE

Naši gasilci so imeli predzadnjo nedeljo 18. avgusta vajo v malo večjem obsegu, kot navadno. Sodelovale so vodiška, šenkovturnska in zapoška gas. četa s svojimi motornimi brizgal-nami. Z makro vajo je bil združen zračni napad, kajpada samo namišljen. Disciplinina in pripravljenost požrtvovalnih gasilcev je bila kar dobra, vodiški gasilci so včasih pokazali naravnost odlično svoje opravilo. Ugotovili smo, da je še najrevnejše vprašanje — voda. Vodice so z vodo precej skromno preskrbljene in bi tudi nam lahko Vamberger zapel fisto pesem: „Zavoljo vode!“ Vaški fantje so v tem oziru pokazali še največ razumevanja in so tam, kjer je največ hiš na kupu sami napravili nekaj rezervov, ki je prav gotovo velike vrednosti. Kajpada, v slučaju večjega požara bi pa ta voda kar hitro spahnela in potem. Vodičani bodo morali prav kmalu resno misliti — na vodo.

Na ženitev tudi mislimo kljub temu, da je predpust precej stran. V nedeljo popoldne se je poročil Brank Tone član fant. odseka z gđ. Gubanc Anico. Pridnemu našemu fantu, ki opravlja službo banov, čestitajmo voščimo vsi obilo sreče v zakonu!

Šolstvo

Vpisovanje gojencev v Glasbeno šolo se bo vršilo v dneh od 2. do 5. septembra od 9. 12. ure dopoldne v gimnaziji. Poleg klavirja in violine se bodo poučevali vsi orkestralni instrumenti in teoretični predmeti. Staršem priporočamo, da vpišejo mladino v Glasbeno šolo.

Naknadno vpisovanje novincev na deški ljudski šoli v Kranju se vrši v ponedeljek dne 2. septembra 1940 od 9. do 11. ure dopoldne. Starši se pozivajo, da prijavijo vse one dečke, ki so rojeni leta 1935 pa še niso vpisani v šolo. Ta dan naj prigrase šoloobvezne dečke tudi oni starši, ki so se tekom počitnice preselili v tukajšnji šolski okoliš. V obeh slučajih je prineseti s seboj ali družinsko knjižico ali krstni list otroka.

V ponedeljek 2. septembra je ob 8. šolarska sv. maša.

Opozorilo vsem mojstrom, ki zaposlujejo vajence!

Vpisovanje na tuk. strokovni nadaljevalni šoli bo dne 1. septembra 1940 od 8. do 12. ure v stari ljudski (sedaj rmeščanski) šoli v Kranju. Učenci naj prinesejo s seboj zadnje šolsko izpričevalo in 90.— din za šolnino, novince tudi učno pogodbo in domovnico.

Vpišejo naj se tudi učenci, za katere še ni sklenjena učna pogodba. Ti učenci morajo predložiti učno pogodbo takoj, ko bo sklenjena.

Na državni realni gimnaziji v Kranju bo vpisovanje učencev za šolsko leto 1940/41: dne 2. septembra za I. in II. razred; dne 3. septembra za III. in IV. dne 4. septembra za V. do VIII. r. Pri vpisu mora vsak učenec predložiti zadnje šolsko izpričevalo. Za vpis v V. razred je potrebno izpričevalo o nižjem tečajnem izpitu in pravilno izpolnjeno prijavo. Prijava mora biti kolkovana s kolkom za 50.— din. Novinci (tudi oni, ki so se dosedaj šolali na kakih drugi gimnaziji) pa morajo predložiti tudi rojstni list. Učenci, ki prihajajo z drugih zavodov, se morajo najprej zglasiti pri ravnateljstvu.

Vsak učenec mora plačati pri vpisu 20.— din za zdravstveni sklad, 10.— din za dijaško knjižnico in 10.— din za zbirko učil. Teh pristojbin ne more biti oprsčen noben učenec.

Vsak učenec mora pri vpisu predložiti tudi potrjeno pristojne davčne oblasti o višini ne-

posrednega davka roditeljev (očeta in matere) in svojega, ako mu je ta predpisan. Šolnino plačajo samo učenci, katerih staršem je predpisano čez 800.— din neposrednega davka.

Natančnejša navodila so razvidna iz razglašene na objavi desk v gimnaziji.

Obvezna šolska maša bo 13. septembra ob 8. uri v gimnazijski kapeli, redni pouk pa dne 14. septembra.

Cenik drv!

Na podlagi uredbe o maksimiranju cen drv za kurjavo Sl. iisi z dne 27. julija 1940/60 odločam za področje Kranj in Tržič ter za kraj Strazišče naslednje najvišje cene za prostorni meter drv na razkladalnih postajah v Kranju in Trziču: —

1.) za bukove cepanice I. vrste din 150.—; II. vrste din 120.—; III. vrste din 110.— vključ-s poslovni davkom, franko vagon, postavljen na postajo v srezu.

2.) Za bukove drva okroglice cepljene je cena za din 10.— nižja, za bukove okroglice necepljene in za odpadke na žagah je cena za din 50. nižja od cen navedenih pod 1.). Za bukove klade (panje) in sečnice se določa cena s 40% ceneje od navedenih pod 1.).

3.) Za drva iz drugega lesa se določajo cene v odstotkih cen bukovih drv navedenih pod 1) in 2) kakor sledi:

za drva gabrova 105%, bukova 95%, jesenova 92%, borova in smrekova 90%, hrastova in cero-va 87%, jelševa 75%, topolova in vrbova 50%.

4.) Cene drvam postavljene od proizvajalca kupeu na dom ne smejo biti večja kot cene pod 1) odnosno 2) in 3); ako se pa sklene kupčija za franko na mestu proizvodnje se morajo odbiti stroški prevoza.

5.) Za drva, ki se postavijo od preprodajalca kupeu na dom se lahko računa din 20.— več kakor so določene cene pod 1), 2) in 3). V tem znesku je računani dovoz iz skladišča preprodajalca na dom kupeu pri takojšnjem plačilu.

6.) Cene drvam, ki se kupijo franko skladišče trgovca, se računajo z din 15.— več kakor znašajo cene pod 1), 2) in 3).

Posebej se mora računati odškodnino za žaganje, ki ne sme biti večja od din 8.— za prostorni meter in pribitek vsled obročnik plačil drv, ki na mesec ne sme biti večji od 1% kupne vsote, ki jo kupec še za drva dolguje.

Cepljena polena I. vrste morajo biti zdrava, ravna, brez grč. Dopusčajo se nekatere gladko odrezane grč. Polena morajo biti na obeh straneh z žago ravno odrezana.

Cepljena polena I. vrste morajo biti zdrava, smejo pa biti nekoliko grčava in kriva. Dopuščajo se do 10 odst. okroglih polen.

Cepljena polena III. vrste so taka, ki se ne morejo uvrstiti med I. in II. vrsto; so deloma pirava in nekoliko prepelara. Primešane so lahko tudi klade (debeli, necepljivi odrezki).

Okrogla polena (okroglice, oblice) so nerazklani okrogli odrezki, debeli na tanjšem koncu najmanj 7 cm in največ 14 do 16 cm. Dopušča se do 10 odst. okroglice, ki so na tanjšem koncu debele 5 do 7 cm.

Okleščki so okroglice, ki so na enem ali na obeh koncih odsekane s sekuro.

Dolžina polena ali cepanje v javnem prometu mora biti le 1 m.

Vse prej sklenjene kupčije, ki niso izvršene do dne, ko stopi v moč ta odločba, se morajo izvršiti po novih cenah, kolikor niso pogojene cene ugodnejše za kupca. Isto velja tudi za deloma neizvršene kupčije, pri katerih veljajo nove cene za nedobavljeni del blaga.

Kdor se pregreši zoper gornje določbe, se na podslavi člena 8 uredbe o kontroli cen kaznuje z zaporom do 6 mesecev in denarno kaznijo do 50.000.— dinarjev.

V Kranju dne 25. avgusta 1940. z

Razglas

Ker I. licitacija za vzdrževalne zgradbe na drž. cestah razpisana z tuk. razglasom z 7. avgusta 1940 T. No. 1279/4—C ni uspela, razpisuje tehnični razdelek sreskega načelnstva v Kra-II. javno pisмено licitacijo v skrajšanem roku na dan

3. septembra 1940 ob 11. uri

v pisarni tehničnega razdelka.

Vsi pogoji so razvidni iz razpisa T. No. 1279/4—C o I. javni pismeni licitaciji.

Tehnični razdelek sreskega načelnstva v Kranju, dne 22. avgusta 1940.

Izšla je knjiga: Ing. Suhadolc Jože: Hlevski gnoj in gnojnice - uređitev gnojšč in gnojnicnih jam, s 35 slikami in načrti.

Ob podpori Kmetijske zbornice stane knjiga samo 8.— din, tako da si jo lahko prav vsak nabavi.

V knjigi je na kratko in izredno poljuden način opisano vse, kar bi moral kmetovalce — in sicer prav vsak vedeti — o gnoju in gnojnicah.

Knjigo dobiti v vseh občinskih pisarnah ali pa pri Kmetijski zbornici v Ljubljani.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača D. 0'50. Najmanjši znesek je 8 D.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane itd. izdeluje sol dno in po nizki ceni BERNARD MAKS, tapetnik — Na skali št. 5. (v hiši g. Šipica)

Konj z opremo, dober vozač se ugodno proda. Naslov v upravi lista.

Prodaj hišo 5 stanovanjsko in z lokalom pripravnim za vsako trgovino ali obrt na prometnem kraju 10 minut od Kranja. Poizve se v upravi lista pod „Prodaj“.

Parcelo prodam na Prinskovem blizu Božičeve tovarne. Hugo Singer „Jugočeška“.

Opravo za trgovino z mešanim blagom (stelaže in pulte) poceni prodam. Naslov v upravi lista.

Hišo obstoječo iz 3 sob in 2 kuhinj z lepim sadnim vrtom proda iz proste roke posestnica Gašperlin Frančiška, Predoslje 18, p. Kranj.

Kupi se dobro ohranjen otroški športni voziček. Naslov v upravi.

155 kemičnih receptov, odličnih, preizkušenih (laki, mast za čevlje, lepila, črnila; pijače, parfumerija, itd) pošljemo zainteresiranim za din 96.— po povzetju. Izdelovanje zelo enostavno. Potreben je le minimalen kapital. Idealna eksistenca. Strokovno znanje ni potrebno. Receptom je priloženo navod lo za vodstvo kemičnega podjetja. Naročite zbirko receptov pri Kemičnem zavodu, Pašičevo.

Sprejme se trgovski vajenec v trgovino z mešanim blagom. Naslov v upravi „Gorenjca“.

Mesto vajenke v trgovini v Kranju išče močno zdravo dekle s potrebno predizobrazbo. Naslov v upravi lista.

Pošteno mlado deklo izučena šivilja, vešča tudi nekoliko kuhanja išče primerne službe. Naslov v upravi lista.

Tri dijakinje sprejemem na stanovanje in hrano po zmerni ceni. Kranj „na Škrlovcu št. 2.“

Iščem sobo s klavirjem ali vsaj s souporabo klavirja za september. Naslov v upravi lista.

Odda se s 1. oktobrom dvosobno podstrešno stanovanje z vsemi pritliklinami v novi stavbi Zebre, Huje.

Odda se enosobno stanovanje. Savinc Klanc 75.

Odda se meblirana soba gospodični, dijaku ali dijakinji. Naslov v upravi lista.

Dvosobno stanovanje se takoj odda. Klanc 35. Krulc.

Stanovanje ena mala in ena velika soba s pritliklinami se odda s 1. oktobrom v mestu. Prednost imajo upokojenci, brez otrok. Poizve se v upravi lista.

Trisobno stanovanje s pritliklinami se odda s 15. septembrom. Poizve se v mlekarini na „Stari pošti“.

Dijaka na hrano in stanovanje se sprejme. Nadzorstvo, pomoč pri učenju, uporaba klavirja. Naslov v upravi lista.

Dvosobno stanovanje s kuhinjo in vsemi pritliklinami se odda takoj. Poizve se v trgovini Marenčič, Savski breg 7.

P R E K L I C.

Podpisani Jakopič Blaž, posestnik v Čirčičah preklicujem in obžalujem, kar sem žalega govoril o g. Kenda Antoniji, tovarniški delavki v Čirčičah in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Jakopič Blaž.

P R E K L I C.

Podpisani Jakopič Blaž, posestnik v Čirčičah preklicujem in obžalujem, kar sem žalega govoril o g. Vencelj Jožefi, šivilji v Čirčičah in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe.

Jakopič Blaž.

Od 31. avgusta do 9. septembra 1940

LJUBLJANSKI VELESEJEM

Razstava industrijskih in obrtniških izdelkov.
Posobne razstave: Mala obrt / Pohištvo / Turizem / Motorna in jedrinska letala / Zaščita pred napadi iz zraka / Zohna tehnika / Naša vsakdanja prehrana / Cvetje in povrtnina / Perutnina, kuni, golobi / Likovna umetnost.

Zabavišče — Toti teater.
 Tekma harmonikarjev 8. IX.
 Zrebanje daril za obiskovalce.

Polovična vozina na železnici in parnikih.
 Na postajni blagajni kupite rumeno železniško izkaznico za ceno din 2.—

VSAKOVVRSTNO POHIŠTVO
 dobite najceneje
 V ZALOGI POHIŠTVA
„LIPA“

K R A N J - Layerjeva ul.

ZA ŠOLO

295.- 	230.-
275.- 	95.-
275.- 	350.-
100.- 	95.-

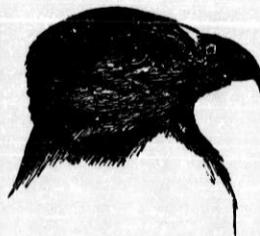
Peko

Nov voz na gumijastih kolesih predelan iz rabljenega avtomobila prodam za din 5.500 ali zamenjam za opako oziroma kako drugo blago.
 J. Dolenc, kolar, Stražišče.

V i n a
 Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ulica 11.

Joža Herfort:

17

SIN ČRNIH GORA

Vlak je sopihaje izginil med gorami, parnik se je izgubil med sinjim morjem in temnomodrim nebom, Alma in Fred sta odhajala, dva človeka sta se ločila.

Mesto je bilo pusto, prazno. Težke, sive megle so se vlačile iz dneva v dan, pozna jesen je prišla v deželo. Marko je popolnoma osamel, le včasih je šel na obisk k Agi, ali pa je pisal Almi pismo. Pisala sta si, pisala čisto navadna pisma, pisma o vsakdanjih stvareh, o dogodkih v mestu le za spremembo o lovu. Včasih sta se boječe dotaknila drug drugega, rahlo, nezaupno, boječa. da bi se ne razumela napačno. Naenkrat je Alma obmolnila. Marko ji je pa še parkrat pisal, pa ni dobil nikakega odgovora. Ustrašil se je. Morda je odpotovala, si je mislil, pa sporočila bi mu, vsaj oglasila bi se. Morda je bolna, morda ji je pisal celo Fred? Vse te in mnogo sličnih, pa še temnejših misli je blodilo po Markovi glavi, končno je sklenil, da jo bo za Božič obiskal.

Zakopal se je v delo, da je pozabil na vse in ni mislil na to, kar ga je bolelo. Popolnoma vsega se je predal delu in — bolje, lažje mu je bilo.

*

Predbožični čas pod gorami. Priroda je tiho snula pod belim plaščem zime. Vse je bilo mrtvo. Ni zaklicala ptica, ni zažuborel studenec, le veter je zdaj, zdaj poihtel po mrtvih vejah. Na griču, sredi male ravnice je stal grad — Almin

dom — in zlokobno mežikal v nastajajočo noč s svojimi malimi ognjenordečimi očmi; okna so bila razsvetljena. Graščak, Andrej pl. Zajc, je sedel ob vekovitem kamninu in čakal Almo, ki je sama ponesla lučico na grob svojega ubogega brata, njegovega edinega sina.

Od pristave se je širil prijeten vonj kadila, s svečami in blagim vonjem se je naselila na sveti večer v srcu velega starca tiha žalost. Veter je tiho mrmral okoli vogla, kakor nekdanj, ko so bili še vsi štirje. Prav na Božični večer mu je umrl sin, štiri polna leta so že utonila v pozabljenju, toda, ko starec zavonja kadilo in zasliši svetovno zvonove, mu pa stopi pred oči tista žalostna slika, ki mu vedno znova para dneve in žge srce.

Na predbožično popoldne, na praznik svete tišine, ko se srce slehernika pripravlja na praznik ponižanih in razžaljenih, na praznik tihega veselja in radosti, sta šla s sinom Adolfom na lov. Prazen, pust se jima je zdel dom, vsa dela sta pustila Almi in služabništvu. Na verigah so psi besno lajali, okoli voglov je pela burja svojo pesem. Na presedljaju gore sta se ločila. Sin je šel levo za goro, graščak desno čez brinje in gričevje. Psi so dolgo molčali. Tik pred mrakom se je oglasila gora v divji pesmi psov. Par strelav s pretrganimi poki in raztegnjenimi, stokajočimi odmevi, nato smrtna tišina. Nočne sence so se raztegnile, stari graščak je ostal sam, zaman je klical sina. Na sveti dan so našli mrtvega ob mrtvi lišici, z izstreljeno puško in režečo rano v prsih...

Sedaj stoji na presedljaju gore spomenik in na ta kraj žaloigre je nesla Alma ta dan tretjič na sveti večer mrtvem bratu lučco.

Alma je bila žalostna. Mesto, Fred, očitna mrkost, materina in bratova usoda — vse to ji je ubilo srce. Mesto jo je razočaralo, preveliko rano ji je zadal Fred, da bi v mestu našla še kako privlačnost. Sedaj ji je bila grajska knjižnica pol življenja, druga polovica pa gozd. Tam je včasih zasajala, gledala živalce, poslušala peje

ptičjih zborov, čez vse pa si je želela samote. Žalostno deklo z ubitim srcem.

Bolel jo je spomin na mater, ki je umrla, ko je podarila njej življenje. Brat je padel v smrtno senco. Oče je postal strahovit samotar, ki bega po hostah in skalovju, zdaj sem, zdaj z divjo tropo psov. Kako se ji je krčilo srce, ko je poslušala jeseni, čim je prišla iz mesta vsa bedna in žalostna, kako je šla besna gonja skozi lese in trate! Tedaj je oče prišel domov z nekim čudnim licem. Gorelo je v njem, vendar je imel grozen izraz. Prav tak se ji je zdel, kakor Fred tedaj, ko je prišel s stene in ji zatajil, da je uničil orlico! Vsako leto je šel pred Božičem na lov, le letos ga je preprosil, da ni šel.

*

Bil je že gost mrak, ko se je Alma vračala h gradu. Počasi, korak za korakom. Poslušala je božične zvonove in mislila na srečo, ki je ona ne bo nikdar užila. Morda bo nocoj zapela, morda bo zajokala, ona, ki je sanjala o sreči, pa je sedaj razočarana sama, z začudenimi, široko odprtimi očmi. Morda bo zapela, morda zajokala, kaj ji bo prinesel Božiček?

Osoren glas jo je predrnil iz misli. Šla je k očetu, ga pomirila, pa šla v sobo h kamninu, tu bosta z očetom odhajala sveti večer. Sveti večer, kaj boš prinesel trdo preizkušenemu dekletu? Morda mir, košček sreče? O, morda, morda, ali pa spet grenko razočaranje? Ji bo podžgal v njenem revnem, zapuščenem srcu lučco pred novorojenim Bogom?

*

Stari Zajc je prišel v salon, sedel h kamninu zraven Alme, ji pogladil lase s čudovito nežnostjo, redko je bilo to pri njemu in pričel tiho govoriti.

„Glej dete. Danes na ta večer, ki mu pravijo sveti, ti naj povem in pokažem, kaj ti je namenilo moje srce, da ti pokloni za Božič, za spomin na mojo ženo tvojo mamico in na mojega sina, tvojega nesrečnega brata. — — —“